

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Z. O. prawo do odsetek za okres od 8 września 2016 r. do 16 października 2016 r. od nieterminowo wypłaconego świadczenia rehabilitacyjnego obejmującego okres od 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r. i przyznanego na mocy decyzji z dnia 10 października 2016 r., znak (...) - (...), nr (...) (pkt I) oraz oddalił odwołanie w pozostałej części (pkt II).

Powyzsze orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych.

Decyzją z dnia 29 czerwca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił Z. O. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 8 marca 2014 r. do 10 czerwca 2014 r. z powodu wyczerpania z dniem 7 marca 2014 r. pełnego 182- dniowego okresu zasiłkowego. Jednocześnie pouczone wnioskodawcę o możliwości wystąpienia z wnioskiem o świadczenie rehabilitacyjne.

W dniu 10 sierpnia 2016 r. Z. O. złożył wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego. Decyzją z dnia 12 października 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał Z. O. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 8 marca 2014 r. do 2 marca 2015 r. Świadczenie zostało wypłacone w dniu 17 października 2016 r.

Oddaleniu podlegał wniosek Z. O. o dopuszczenie dowodu z dokumentów – decyzji o odmowie wypłaty wnioskodawcy zasiłków chorobowych na okoliczność braku pouczenia o możliwości złożenia wniosku o świadczenie rehabilitacyjne, bowiem okoliczność ta nie była kwestionowana przez organ rentowy. Z tego samego względu oddalono wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka pracownika ZUS - J. D. (1).

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 267 ze zm.) płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest on obowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Szczegółowe zasady wypłacania odsetek określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych z dnia 1 lutego 1999 r. (Dz. U. Nr 12, poz. 104).

Jak wynika z dokonanych ustaleń wniosek o świadczenie rehabilitacyjne wpłynął do organu rentowego w dniu 10 sierpnia 2016 r., a świadczenie zostało wypłacone w dniu 17 października 2016 r. Miało zatem miejsce opóźnienie w wypłacie świadczenia w okresie od dnia 8 września 2016 r. (po 30 dniach) do 16 października 2016 r., skutkujące koniecznością wypłaty odsetek w myśl powołanych przepisów. W tym zakresie decyzja podlegała zmianie poprzez przyznanie prawa do odsetek. Z uwagi na to, że kwota obranego zasiłku nie była sporna, przyznano prawo do odsetek od wypłaconej kwoty za okres od 8 września 2016 r. do 16 października 2016 r.

Sąd I instancji wskazał zatem, iż brak jest podstaw do przyznania odsetek za wcześniejszy okres i w tym zakresie odwołanie oddalił.

W ocenie Sądu Rejonowego błędny jest pogląd odwołującego się, że to organ rentowy powinien na bieżąco monitorować okres zasiłkowy ubezpieczonego i powiadomić go jego zakończeniu oraz możliwości złożenia wniosku o świadczenie

rehabilitacyjne. Przeciwnie to ubezpieczony powinien wiedzieć w jakim okresie (jak długo) jest niezdolny do pracy i z powodu jakiego schorzenia. Kartoteka zasiłkowa wnioskodawcy (raport z rejestru zaświadczeń lekarskich w aktach ZUS) pokazuje, że jako osoba często i długotrwanie korzystająca ze zwolnień lekarskich powinien być zaznajomiony z zasadami wypłaty zasiłków. Odwołującemu była również znana możliwość skorzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego, bowiem zgodnie z jego oświadczeniem złożonym na rozprawie w przeszłości z takiego świadczenia już korzystał. Zaniedbania wnioskodawcy i niedołożenie należytej staranności w ubieganiu się o świadczenia z tytułu niezdolności do pracy nie obciążają organu rentowego i nie mogą skutkować koniecznością wypłaty odsetek.

Z uwagi na powyższe Sąd I instancji dwołanie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c.

Powyższy orzeczenie zaskarżył wnioskodawca w części tj. pkt 2 wyroku. Wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa polegające na:

- pominięciu i nierozpatrzeniu decyzji ZUS o odmowie przyznania powodowi odsetek od zasiłku rehabilitacyjnego za okres od dnia 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r.,
- pominięciu i nierozpatrzeniu decyzji ZUS o odmowie przyznania powodowi zasiłków chorobowych za okres od dnia 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r.,
- odmowie przesłuchania pracownika ZUS J. D. (2) na okoliczność, która miała wpływ na wystawiane przez niego decyzje.

W konsekwencji skarżący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przyznanie powodowi prawa do odsetek od nieterminowo wypłaconych świadczeń w okresie od 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r.

lub

- uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Przede wszystkim wskazać należy na brak uzasadnionych podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego.

Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd dokonuje oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, niepubl). Ramy swobodnej oceny dowodów są zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnym poziomem świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach, np. z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP

2003/5/137). Poprawność rozumowania sądu powinna być możliwa do skontrolowania, z czym wiąże się obowiązek prawidłowego uzasadniania orzeczeń (art. 328 § 2 k.p.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego i ustalenia stanu faktycznego są – wbrew twierdzeniom apelującego – prawidłowe. Sąd pierwszej instancji odniósł się do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu dowodów. Dał temu wyraz w uzasadnieniu wyroku wskazując konkretnie, które dowody stanowiły podstawę dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a które nie i dlaczego. Zebrany w sprawie materiał był wystarczający do wydania wyroku w sprawie. Również zastosowane kryteria oceny nie budzą zastrzeżeń co do ich prawidłowości.

Zarzuty skarżącego sprowadzają się w zasadzie jedynie do polemiki ze stanowiskiem Sądu i interpretacją dowodów dokonaną przez ten Sąd i jako takie nie mogą się ostać.

Podstawowe znaczenie ma tutaj okoliczność, iż przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego jest możliwe po uprzednim złożeniu przez ubezpieczonego odpowiedniego wniosku w oddziale ZUS właściwym dla płatnika składek. Wniosek w sprawie przyznania świadczenia składa się wraz z dokumentacją w oddziale ZUS co najmniej na 4 tygodnie przed zakończeniem okresu zasiłkowego. Złożenie wniosku na 4 tygodnie przed upływem okresu zasiłkowego oznacza jego uwzględnienie jeszcze w okresie pobierania zasiłku chorobowego i tym samym nie występuje przerwa w wypłacaniu wnioskodawcy należnych mu świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Do wniosku o świadczenie rehabilitacyjne należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia wypełnione przez lekarza leczącego i zawierające stwierdzenie, że ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do pracy w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wywiad zawodowy z miejsca pracy (nie jest wymagany, jeżeli wniosek składa ubezpieczony, którego niezdolność do pracy powstała po ustaniu ubezpieczenia albo wniosek składa osoba prowadząca pozarolniczą działalność). (patrz komentarz do art.18 autorstwa Agnieszki Rzetecka-Gil – LEX)

Zasady te uregulowane zostały w § 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 87).

Bez złożenia stosownego wniosku organ rentowy nie ma prawa a tym bardziej obowiązku przyznania prawa do tego świadczenia. Jedyny wyjątek stanowi sytuacja, gdy ubezpieczony złożył wniosek o prawo do renty, który okazał się nieuzasadniony z uwagi na możliwość odzyskania zdolności do pracy w okresie 12 miesięcy. W tym wypadku jednak również złożony zostaje wniosek tyle, że o inne świadczenie (patrz §7 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711 z późn. zm.).

Wnioskodawca wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego złożył dopiero w dniu 10 sierpnia 2016 roku.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz.U. 2017, poz. 1368), płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest on obowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (ust.2).

Natomiast w świetle art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778), jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustalił w terminie prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zdaniem Sądu II instancji oznacza to, że zasiłki wypłaca się nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień. Jeżeli ZUS w terminie nie wypłacił świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek (ustawowych), chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (art. 85 u.s.u.s.) - teza wyroku SN z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 191/05, OSP 2007, z. 4, poz. 38.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że skoro ubezpieczony złożył wniosek o w dniu 10 sierpnia 2016 r., a świadczenie zostało wypłacone w dniu 17 października 2016 r. to miało miejsce opóźnienie w wypłacie świadczenia w okresie od dnia 8 września 2016 r. (po 30 dniach) do 16 października 2016 r. i za ten okres należne są wnioskodawcy odsetki, w myśl w/w przepisów.

Natomiast nie ma możliwości przyznania ubezpieczonemu odsetek od wcześniejszej daty, jasno to bowiem wynika z w/w przepisów, zasiłek powinien być wypłacony w terminie 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków i dopiero po upływie tego terminu należne są odsetki.

Należy wskazać, że niesłuszny jest zarzut skarżącego, iż Sąd Rejonowy pominął i nie rozpatrzył decyzji ZUS o odmowie przyznania powodowi zasiłków chorobowych za okres od dnia 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r.

Wstępnie trzeba zauważyć, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i w tym tylko zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności jak i merytorycznej zasadności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008 r., II UZ 43/07, LEX nr 442809 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 r., II UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215). W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. postanowienie z dnia 18 października 2016 r., I UK 490/15 - niepublikowane) przyjmuje się, że postępowanie sądowe, ma na celu kontrolę prawidłowości zaskarżonej decyzji, w związku z czym może je wszcząć wyłącznie jako odwołanie od decyzji wydanej bądź w wyniku rozpoznania wniosku, bądź z urzędu. Niedopuszczalne jest natomiast rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, wniosków zgłoszonych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem decyzji tego organu. Inaczej mówiąc, w sprawach tych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji, w granicach jej treści i przedmiotu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., III UZ 1/11, LEX nr 846597 i orzeczenia w nim powołane). Ugruntowane jest też stanowisko, że w postępowaniu sądowym sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy. Badanie takie jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania decyzji, a więc w chwili ustalania prawa do świadczenia przez organ rentowy (por. niepublikowane wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2005 r., I UK 382/04; z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04 i z dnia 5 sierpnia 2008 r., I UK 20/08 oraz z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAPiUS 1999 nr 5, poz. 181; z dnia 3 grudnia 1998 r., II UKN 341/98, OSNAPiUS 2000 nr 2, poz. 72; z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43; z dnia 12 stycznia 2005 r., I UK 93/04, OSNP 2005 nr 16, poz. 254 i z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 25/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 293).

U. zatem powyższe należy wskazać, że Sąd Rejonowy w niniejszym postępowaniu nie rozpatrywał odwołania od w/w decyzji ZUS o odmowie przyznania powodowi zasiłków chorobowych za okres od dnia 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r. i nie ustalał czy decyzja ta jest prawidłowa, a rozpatrywał odwołanie od decyzji ZUS z dnia 13 kwietnia 2017 r. o odmowie prawa do wypłaty odsetek od świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 8 marca 2014 r. do 14 lutego 2015 r., od której ubezpieczony złożył odwołanie.

Jeśli chodzi o oddalenie przez Sąd I instancji wniosku o przesłuchania pracownika ZUS J. D. (2) to należy wskazać, że Sąd Rejonowy szczegółowo w treści uzasadnienia podał dlaczego oddalił ten wniosek dowodowy. Sąd wskazał, że okoliczność, na jaką miał być przesłuchany świadek: brak pouczenia o możliwości złożenia wniosku o świadczenie rehabilitacyjne, nie była kwestionowana przez organ rentowy. Dowody przeprowadzane są w sprawie jedynie na

okoliczności sporne i istotne. Ta okoliczność natomiast jako przyznana, nie była okolicznością sporną (art. 227 i 229 kpc).

Reasumując - w kontekście powyższych rozważań - Sąd Okręgowy przyjął, iż prezentowana w apelacji argumentacja jest chybiona i jako taka nie może się ostać.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k. p. c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

Przewodniczący Sędziowie